

در دفتر حزب اتحاد ملت ایران اسلامی باوقرار مصاحبه گذاشته بودم. می‌خواستم با سعید شریعی درباره سیاست و سیاست‌ورزی در زمانه امروز صحبت کنم؛ یاکسی که سابقه سیاسی چشمگیری دارد و از اعضای شورای مرکزی جبهه مشارکت ایران اسلا می‌هم بوده است. اولین آشنایی را به او این گونه می‌دهم که وی دانش آموخته علامه حلی تهران بوده و من هم در دبیرستان شهید آژه ای اصفهان درس خوانده‌ام و هر دو مدرک فارغ‌التحصیلی مان را از مدارس استعدادهای درخشان داریم. به او می‌گویم اولین آشنایی من یا شما از زمانی بوده که شما شاعر بوده‌اید و او ناگهان حرفم را قطع می‌کند و می‌گوید: «الن هم شاعرم». پس گفت‌وگویم را با پرسشی شاعرانه از او آغاز می‌کنم:

|| نسبت سیاست و قمار را چگونه می‌بینید؟
عموم و خصوص من وجه است؛ به این معنا که برخی از سیاست‌ها قمارند و بعضی از سیاست‌ها قمار نیستند.

|| بسیاری معتقدند سعید شریعی و دوستانش ۱۰ سال پیش سیاست را قمارگونه ترمی دیدند.

نه؛ ما هیچ وقت سیاست را قمار نمی‌دیدیم. ما سیاست را شطرنج می‌بینیم. واقعیت این است که در دوره سیاست مدرن، سیاست همان بازی برد- برد است. سیاست‌مدار باید بازی‌هایی تعریف کند که دو طرف در آن برد داشته باشند.

|| این چیزی است که در این سال‌ها به آن رسیده‌اید.

بله، به این مطلب رسیده‌ام و فکر می‌کنم موفقیت سیاست‌مدار در دوران امروز این است که بازی را به صورت برد- برد پیش ببرد، اما در تعریف کلاسیک از سیاست، بیشتر آن را به شطرنج تشبیه می‌کنند.

|| این چه شطرنج بازی است که فقط به حل حرکت رقیب نگاه می‌کند؟

به هر حال در بازی شطرنج حرکت‌ها یکی در میان است. شما باید یک حرکت بکنید و بعد منتظر حرکت طرف دیگر باشید.

|| این انفعال محسوب می‌شود؟
خیر؛ قاعده بازی است. شما حرکت می‌کنید و منتظر حرکت طرف مقابل می‌مانید؛ لذا استراتژی‌ها و تاکتیک‌ها کاملاً سیال است؛ چون شما با یک حریف ایستا طرف نیستید. برنامه اندیشیده شده شما هر لحظه می‌تواند با حرکت بعدی رقیب به هم بریزد. من این کار را می‌کنم، احتمالاً او این کار را می‌کند و اگر بعدش این کار را بکنم او آن کار را می‌کند و همین طور... هنر یک شطرنج‌باز این است که بتواند در یک لحظه و در آستانه هر حرکتی تمامی موقعیت‌های ممکن حریف را بسنجد و بعد برنامه خودش را به صورت پویا و در لحظه و با حساب احتمالات گوناگون به پیش ببرد؛ البته وقتی بازی حرفه‌ای می‌شود بسیاری از حرکت‌ها برای دو طرف منظم می‌شود. شما در اینجا می‌بینید که بازی‌ها با گشایش‌ها شروع می‌شود؛ مثلاً گشایش مینوزا، گشایش گامبی وزیر، گشایش گامبی شاه، گشایش سیسلی، بعد از این گشایش‌ها تا ۲۰الی ۳۰ حرکت از پیش تعیین شده است؛ مثلاً وقتی که گشایش سیسلی رخ می‌دهد از یک جاهایی واریانس‌های مختلف دارید تا از یک جایی به بعد بازی آن قدر پیشرفت می‌کند که از آن جا به بعد، ابتکار عمل طرفین وارد بازی می‌شود. دو بازیگر حرفه‌ای در شطرنج می‌دانند چه گشایشی را بازی می‌کنند و آن چیزی که در واقع زور آزمایی دو حریف است در حرکتی خاص است؛ برای مثال، اگر یک بازی صد حرکت داشته باشد زور آزمایی اصلی در حرکات ۴۰ تا ۶۰ است که سرنوشت بازی را تعیین می‌کند. در ۳۰ حرکت اول چشم بسته هم می‌توانند، مهره تکان دهند.

|| به سیاست برگردیم...

در سیاست هم همین طور است. وقتی سیاست حرفه‌ای شد شما با حریفانتان قاعده بازی را رعایت

صمفان زیبا

نام قاعده نفی ظلم وجود دارد. این یعنی هر حاکمی و جناحی از عدالت که انگیزه را ایجاد می‌کند. من اگر بخواهم قله توچال را فتح کنم این آرمان است؛ اما از این آرمان هیچ چیزی حاصل نمی‌شود مگر آنکه یا در ره بگذاری. وقتی پاتیان را روی اولین سنگ سخت گذاشتید تازه راه شروع می‌شود. حال باید مدام به قله نگاه بکنید و بعد به مسیر برگردید. آن جاست که باید انتخاب کنید که کدام مسیر کم هزینه‌تر و پرفایده‌تر است. بدون آرمان آدمی سرگردان می‌شود؛ می‌شود دوردورزند. سیاست دوردورزند نیست؛ آرمان می‌خواهد. اما پلافاصله باید برنامه ریزی داشته باشید. یعنی اگر شما یک پیشرو باشید زمین انجام شود و اگر همیشه باشید چشمتان را به قله بدوزید نمی‌توانید در کوه قدم بردارید. به محض رسیدن به اول دره، سقوط می‌کنید؛ لذا نباید وقت قدم به قدم مراقب باشید.

|| ابته امید با ارتزاز احساسات است. نداریم. اصلا سیاست بازی با عواطف و احساسات همراه نیست.

|| البته امید با ارتزاز احساسات است. قبول دارم؛ اما به نظر من امید هم جزو قاعده بازی است. من امید را به شکل خاصی می‌فهمم. امید با آرزو و رویا متفاوت است؛ امید یعنی قاعده.

|| چه نوع قاعده‌ای؟

این هستی بر اساس ناخوس و قواعدی شکل گرفته است. قوانین خارجی وجود دارند که شناخته شده‌ترین آن‌ها قوانین فیزیک است؛ برای مثال، جاذبه، اجسام همدیگر را جذب می‌کنند. اجسام که می‌سهندتند به سمت کره زمین سقوط می‌کنند. امید، یعنی این قاعده برقرار است. باید تمام برنامه ریزی‌های شما بر اساس همین قاعده باشد. این که من آرزو دارم فلان طور بشود، امید نیست. این توهم و رویاست. امید به شما می‌گوید هر چه با نیروی بیشتری جسم را پرتاب کنید، دورتر می‌رود؛ این امید است.

|| یعنی شما امید را در امتداد این قوانین می‌بینید؟
امید یعنی همین قوانین؛ البته قوانین دیگری هم در عالم هست؛ مثلاً می‌گوید: با بلبل قامت السموات و الارض (آسمان و زمین بر اساس عدل استوارند). هستی بر اساس پیاپیمر(ص) می‌فرماید: الملک یبقی مع الکفر و لایبقی مع الظلم. ایشانی می‌گویند کفر و بی‌اعتقادی باعث سقوط یک ملک نمی‌شود؛ آنچه باعث غلظ است؛ یعنی درعالم قاعده‌ای به

سلسله‌گفت‌وگوهای صفحه سیاست با عنوان «تا انتخابات» که تا اسفند امسال به بررسی ریشه‌ها و اندیشه‌های سیاسی می‌پردازد، به ایستگاه سوم رسیده است و امروز سعید شریعی در گفت‌وگویی خواندنی از مقوله سیاست، سیاست‌ورزی و اصول آن می‌گوید.

تائیه‌نگاه

نیم‌نگاه

تائیه‌نگاه

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

ایران آقابل پذیرش شد؟به‌هرحال هر ملتی که سیرورتاریخی طولانی‌را طی کرده‌است،هرکدامی‌رامی‌پذیرد؛برای مثال ،سی سال پیش هیچ‌کس در کشورازاین ادبیات‌استفاده‌نمی‌کردو کسی‌هم‌آن راقبول نداشت.

درعمرتاریخی یک ملت، این سال‌ها که شما می‌گویید یک پرازنتر است. محل گذر است. در دوره ای، نسلی آمدند و تجربیه‌ای تاریخی کردند؛ ولی دوباره این آب به جوی برمی‌گردد، خیلی زود، خیلی زود.

|| یعنی شما ادبیات خودتان در این گفت‌وگور ادبیات‌هوتی‌ایران‌می‌توانید که طی‌سالیان‌حوالی انقلاب‌فراموش شده‌وحتی‌مورد‌غفلت‌قرار‌گرفت؟

|| آیا‌توان‌با‌ادبیات‌این‌چنین‌مانند برد- برد‌هزینه- فایده‌در ملتی‌شبهه ایران یا سابقه موجود، اتحاد و یکپارچگی ایجاد کرد؟

در جامعه ایرانی هم زیستی میان اقوام مختلف وجود داشته واین همزیستی به این دلیل است که این تاریخ به آنها یاید داده که باید منافع مشترک را دنبال کنند.

حداکترسازی منافع مشترک که نفع همه است. این همان بازی برد- برداست که برآن تاکید دارم. تفکری وجود دارد که به ما می‌گوید در بازی، مجموع باید صفر بشود؛ یعنی اگر شما یک بشوید من باید منفی یک بشوم. حاصل جمع درکل باید صفر بشود. این قاعده به ما می‌گوید که اگر منابع محدودند، اگر اینجا یک سطل آب باشد، اگر شما یک سطل آب بردارید، من یک کاسه کمتر برمی‌دارم. اگر شما همه سطل‌را بردارید، من دیگر هیچ چیز ندارم؛ ولی سیاست مدرن که از برد- برد صحبت می‌کند به شما می‌گوید که اگر بتوانید بازی‌های برد- برد تعریف کنید، اتفاقاً بر منابعتان هم افزوده می‌شود؛ زیرا ارزش افزوده‌ای که از این بازی حاصل می‌شود، منابع ما را افزایش می‌دهد.

|| اینجایک پرسش مطرح می‌شود: آیا‌تولیدین‌همان‌سال‌ها یعنی‌دهه هشتادی‌ها طعم چیزی به نام حماسه را می‌چشند؟

حماسه خوب است و آدم‌ها هم باید روحیه حماسی داشته باشند؛ اما اینجا اصل نیست. انسان باید زندگی کند و حماسه استثناست. کشوری که همواره در حال حماسه است، مشکل دارد؛ کشوری که هر روز قرار است در حماسه‌ای آفریده بشود، حتما مشکل دارد. این حرف که ما همیشه در برهه حساس کنونی هستیم و برای عبور از برهه حساس کنونی نیاز به حماسه داریم، یعنی ما مشکل داریم. ایتار فداکاری زمانی ارزشمند است که موردی باشد. اگر دعوی همه این باشد که ما حماسه آفرینیم که دیگر حماسه ارزش ندارد. مقولات ارزشمند، مقولاتی هستند که رخداد آنها محدود است. طلا از آن جهت ارزش دارد که فلز کمیابی است.

|| ولی به هر حال در گانه‌ر ذهنی‌ما ایرانیان شیرایرزش‌تر از رویاه‌است. این تقسیم بندی متناسب جوامعی است که همیشه در برهه حساس کنونی هستند. در این تصویرسازی‌ها

سلسله‌گفت‌وگوهای صفحه سیاست با عنوان «تا انتخابات» که تا اسفند امسال به بررسی ریشه‌ها و اندیشه‌های سیاسی می‌پردازد، به ایستگاه سوم رسیده است و امروز سعید شریعی در گفت‌وگویی خواندنی از مقوله سیاست، سیاست‌ورزی و اصول آن می‌گوید.

نیم‌نگاه

تائیه‌نگاه

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

سازمان بسیج

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگاه

نیم‌نگ